

Облікова картка НДДКР

Державний обліковий номер: 0223U002982

Державний реєстраційний номер: 0114U003558

Відкрита

Дата реєстрації: 22-03-2023

1. Етапи виконання

Номер етапу: 1

Назва етапу: Антропогенні зміни екологічного стану басейнів малих і середніх річок Полісся і Лісостепу України.

Початок етапу: 03-2014

Закінчення етапу: 12-2022

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

2. Виконавець

Назва організації: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код ЄДРПОУ/ІПН: 00493706

Підпорядкованість: Міністерство освіти і науки України

Адреса: вул. Героїв Оборони, 15, м. Київ, Київська обл., 03041, Україна

Телефон: 0445278228

E-mail: certification_dep@nubip.edu.ua

WWW: <https://nubip.edu.ua/>

3. Власник результатів НДДКР (продукції)

Назва організації: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код ЄДРПОУ/ІПН: 00493706

Адреса: вул. Героїв Оборони, буд. 15, м. Київ, 03041, Україна

Підпорядкованість: Міністерство освіти і науки України

Телефон: 380445278242

Телефон: 380445278228

Телефон: 380442678256

E-mail: certification_dep@nubip.edu.ua

WWW: <https://nubip.edu.ua/>

4. Джерела та напрями фінансування

Підстава для проведення робіт: 43 - власна ініціатива (якщо робота виконується з власної ініціативи за кошти виконавця НДР або безкоштовно)

КПКВК:

Напрямок фінансування: 2.2 - прикладні дослідження і розробки

Джерела фінансування

Джерело фінансування: 7704 - власні кошти, кошти підприємств, установ, організацій, фізичної особи на виконання ініціативних робіт

Фактичний обсяг фінансування за звітний етап: 0.000 тис. грн.

5. Науково-технічна робота

Назва роботи (укр)

Антропогенні зміни екологічного стану басейнів малих і середніх річок Полісся і Лісостепу України.

Назва роботи (англ)

Anthropogenic changes of small and medium river basins of Polissya Zone & Forest-Steppe Zone of Ukraine.

Реферат (укр)

Об'єкт дослідження: зміни процесів трансформації природного середовища в басейнах річок. Предмет дослідження: дослідження кількісних і якісних показників змін основних компонентів природного середовища басейну під впливом антропогенної діяльності. Проведено дослідження щодо впливу комплексної антропогенної діяльності на зниження якості води річок Полісся і Лісостепу України. Здійснено їх ранжування у порядку зниження якості води: Уж (II клас 3 категорія) п Трубіж (II клас 3 і 4 категорія) пТетерів (II клас 3 і 4 категорія) п Ірпінь (III клас 5 категорія 4-5 субкатегорія) п Рось (III клас 4 і 5 категорія). п Стугна (III клас 5 категорія 5(6) субкатегорія). Встановлено, що для більшості річок характерний високий показник антропогенного навантаження. У заплавах річок, де функціонують меліоративні системи і здійснюється господарська діяльність показник антропогенного навантаження є високим, а якісний стан антропогенного навантаження катастрофічним. Екологічний стан басейнів річок переважно характеризується як «дуже поганий» і «поганий» й обумовлений радіоактивним забрудненням території, інтенсивною сільськогосподарською діяльністю та забудовою. Екологічний стан водно-болотних екосистем може слугувати індикатором реакції на антропогенний вплив. Встановлено, що «добрим» станом із слабким відхиленням від базових характеристик характеризуються ВБУ з незначним антропогенним впливом. «Задовільним» станом із помірним відхиленням – в умовах середнього антропогенного впливу. «Поганим» станом – серйозно змінені водно-болотні угіддя в умовах посиленого антропогенного впливу.

Реферат (англ)

The object of research is changes of the transformation processes of the environment in river basins. The subject of the study is the investigation of quantitative and qualitative indicators of changes in the main components of the river basin environment under the influence of anthropogenic activity. The influence of complex anthropogenic activity on the reduction of water quality of the Polissia and Forest-Steppe rivers of Ukraine was studied. They were ranked in the order of water quality decreasing as: Uzh River (II class 3 category) - Trubyzh River (II class 3 and 4 category) - Teteriv River (II class 3 and 4 category) - Irpin River (III class 5 category 4-5 subcategory) - Ros' River (III class 4 and 5 category) - Stugna River (III class 5 category 5(6) subcategory). It was established that most rivers are characterized by a high indicator of anthropogenic load. In the rivers' floodplains, where reclamation systems function and economic activities are carried out, the indicator of anthropogenic load is high, and the quality of the anthropogenic load is catastrophic. The ecological condition of river basins is mainly characterized as "very bad" and "bad" and is caused by radioactive pollution of the territory, intensive agricultural activity and construction. The ecological state of wetland ecosystems can serve as an indicator of response to anthropogenic impact. It was established that a "good" state with a slight deviation from the basic parameters is characteristic of wetlands with insignificant anthropogenic influence. A "satisfactory" state with a moderate deviation of parameters is appropriate for wetlands under conditions of medium anthropogenic influence. Seriously altered wetlands under conditions of increased anthropogenic influence are characterized by "poor" condition.

Індекс УДК: 504, 504.4 (477.41)

Коди тематичних рубрик НТІ: 87.01.05

6. Науково-технічна продукція (НТП)

НТП 1

Назва продукції (укр): Науковий звіт

Назва продукції (англ): Scientific report

Очікувані результати: Аналітичні матеріали

Галузь застосування: М-72-72.19-Дослідження й експериментальні розробки у сфері природничих наук

Опис продукції (укр): Сформовано базу даних та встановлено спрямованості антропогенних змін екологічного стану басейнів малих і середніх річок й розроблено шляхи їх оптимізації.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення стану навколишнього середовища

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Впроваджено

Строки впровадження: 03.2014-12.2022

Виробник продукції: НУБіП України

Споживачі продукції: Державне агентство водних ресурсів України. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України. Міжрегіональний офіс захисних масивів дніпровських водосховищ. Наукові та виробничі організації

Перспективні ринки: України

Права інтелектуальної власності: В Україні

Форми та умови передачі продукції: Спільні НДДКР

7. Бібліографічний опис

- Гребінь В.В., Хільчевський В.К. Ретроспективний аналіз досліджень річкової мережі України та застосування типології річок водної рамкової директиви ЄС на сучасному етапі. Гідрологія, гідрохімія і гідроекологія. 2016, Т.2 (41). С. 32-47.
- Ладика М.М., Гобеляк Н.С. Оцінка сучасного антропогенного навантаження на басейн р. Трубіж. Наукові доповіді НУБіП. 2012-3 URL:https://nd.nubip.edu.ua/2012_3/12dav.pdf
- Дорошенко А. В. Антропогенний вплив на річкові басейни Лівобережного Лісостепу України: теоретико-методологічні аспекти. Таврійський науковий вісник. Сільськогосподарські науки. 2017. Вип. 97. 217-228. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/tnveconn_2017_97_37
- Екологічні основи управління водними ресурсами: навч. посіб. / Томільцева А. І., Михайленко Л. Є., Барановська В. Є. та ін. Київ : Інститут екологічного управління та збалансованого природокористування, 2017. 200 с. URL: <https://dea.edu.ua/img/source/Book/4.pdf>
- Буднік З.М. Оцінювання екологічного стану басейнів та якості води річок (на прикладі р. Іква. Дис.....канд.с.-г.наук. Рівне, 2019. 255 с.
- Методика оцінки і нормування антропогенного навантаження на меліоровані агроландшафти / О.В. Цвєтова та ін. К.: Аграр. наука, 2015. 80 с.
- Зуб Л. М., Томільцева А. І., Томченко О. В. Сучасна трансформація водозбірних басейнів лісостепових річок. Екологічна безпека та природокористування. 2015. № 3. С. 65-72. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ebp_k_2015_3_11
- Бережняк Є. М. Агроекологічна оцінка торфових ґрунтів заплави р. Трубіж за тривалого осушення. Наукові доповіді НУБіП України. 2012. № 5 (34). URL: http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/Nd/2012_5/12bem.pdf
- Ладика М.М., Максін В.І., Кутова І.Г., Бордусь А.О. Екологічний стан середніх річок Лівобережжя України [Електронний ресурс]. URL: <http://www.sworld.com.ua/index.php/ru/conference/the-content-of-conferences/archivesof-individual>

10. Ладика М.М. Моніторинг водного режиму на осушуваних заплавах територіях у басейні р.Трубіж. [Електронний ресурс]. <https://sworld.education/konferu7-317/84.pdf>
11. Ладика М.М., Корх О.В., Дорошенко А.В., Степанчук Н.В. Водний режим осушуваних ґрунтів – основа їх еколого-меліоративного моніторингу. Ґрунти та меліорація: минуле і майбутнє: зб. наук. праць. Київ: ПП МастерПринт, 2015. С. 98-106.
12. Забуга А. О. Особливості та проблеми регулювання водного режиму ґрунтів на осушуваних землях за сучасних напрямів їхнього використання. Меліорація і водне господарство. 2017. Вип. 105. С. 81-87. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mivg_2017_105_16.
13. Макаренко Н.А., Строкаль В.П., Бережний Є.М., Бондарь В.І., Павлюк С.Д., Вагалюк Л.В., Наумовська О.І., Ладика М.М., Ковпак А.В. (2022). Вплив російської воєнної агресії на природні ресурси України: аналіз ситуації, методологія оцінювання. Наукові доповіді НУБіП України, 4(98). 1-31. URL: DOI: <http://dx.doi.org/10.31548/dopovidi2022.04.003> <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Dopovidi/article/view/dopovidi2022.04.003>
14. Стародубцев В.М., Ладика М.М., У Жофань, Паламарчук С.П., Наумовська О.І. Героїчна оборона та екологічна драма в долині річки Ірпінь. International scientific journal «Grail of Science». № 23 (December 2022). 172-182. <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.23.12.2022.28> https://archive.journal-grail.science/index.php/2710-3056/issue/view/23.12.2022?utm_source=eSputnik-promo&utm_medium=email&utm_campaign=GRAAL__Konferenc%D1%96ja_%7C_Status_:__opubl%D1%96kovano&utm_content=107

8. Звітна документація

Кількість сторінок в звіті: 232

Мова звіту: Українська

Кількість файлів у звіті: 1

9. Заключні відомості

Перелік осіб-виконавців

Базярук Марія Павлівна

Гузенко Анна Петрівна

Дорошенко Алла Володимирівна (н.с)

Ладика Марина Миколаївна (к. с.-г. н., доц., пров.н.с.)

Керівник організації:

Ніколаєнко Станіслав Миколайович (д. пед. н., професор, член-кор.)

Керівники роботи:

Ладика Марина Миколаївна

Керівник відділу реєстрації наукової діяльності
УкрІНТЕІ

Юрченко Т.А.